ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 47. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 12-го БЕРЕЗНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, MARCH 12, 1976 No. 47. VOL. LXXXIII.

УКРАЇНЦІ Й ІНШІ ЕТНІЧНІ ГРУПИ ВЗЯЛИ АКТИВНУ УЧАСТЬ У КОНФЕРЕНЦІЇ У ВАШІНГТОНІ

КООРДИНАТОРОМ БУВ Д-Р МИРОН КУРОПАСЬ, СПЕЦІЯЛЬНИЙ АСИСТЕНТ ПРЕЗИДЕНТА

Вашінгтон, Д. К. (З. С.) Розвиток, участь і роля етнічних груп в політичному, суспільному, економічному і культурному житті Америки, їхній вплив на формування напрямних внутрішньої і закордонної політики теперішнього уряду ЗСА та зростаючі можливості ширшої співдії у визначенні цих напрямних були темою цілоденної конференції, що її влаштував тут у вівторок, 9-го березня, Білий Дім для представників етнічних груп та етнічної преси. Організатором і координатором конференції був д-р Мирон Куропась, спеціяльний асистент президента Джералда Форда для етнічних справ, від Бюра Публічних Зв'язків, що його очолює Вілліям Дж. Баруді, син імігрантів з Ливану. В рамках цієї першої з ряду запланованих подібних зустрічей, учасники, в числі коло сотні чільних представників понад десятка різних етнічних груп і редакторів етнічної преси, мали нагоду стрінутися з президентом Фордом в Білому Домі та почути низку доповідей представників Уряду на актуальні теми внутрішньої і закордонної політики ЗСА.

Ціль конференції

З'ясовуючи ціль конференції під час відкриття ра-

Вілліям Баруді

нішньої сесії, яку присвячено поодиноким аспектам внутрішньої політики, д-р М. Куропась підкреслив бажання теперішньої адміністрації вдержувати тісний контакт з поодинокими етнічними групами Америки, познайомитися з їхніми проблемами і побажаннями до Уряду, відчути „чим вони дишуть" та включити їхній голос в цілісний процес формулювання напрямних політики. Це й було, до речі, рішальним чинником у створенні вперше в історії ЗСА посту спеціяльного асистента Президента для етнічних справ, як це відмітив В. Баруді у своєму слові до учасників конференції, підкреслюючи, що в особі д-ра Куропася маємо динамічного, енергійного і висококваліфікованого речника в Білому Домі. В дальшому, В. Баруді в подробицях пояснив завдання і спосіб праці Бюра Публічних Зв'язків, що його встановив президент Форд 18 місяців тому в цілях нав'язання ближчих зв'язків з усіма прошарками американського суспільства.

Наголос на етнічність під час конференції віддзеркалювався в підборі промовців: п'ять із десятьох — це молоді люди з різних етнічних груп першого покоління, а один уродженець Естонії. Кожний з них з гордістю відмічував своє походження, підкреслюючи факт, що їхні покликання на державні пости президентом Фордом віддзеркалюють його особливу увагу до ролі етнічних груп і їхнього вкладу в розвиток цієї країни.

Д-р Майк Ф. Бальзано, син італійських поселенців і керівник агенції „Акціія", в рамках якої був затруднений д-р Куропась до часу його найменування на теперішній пост, доповідав про вже існуючі і заплановані програми, які дозволяють різним етнічним групам користати з федеральних фондів у формі допомоги старшим віком громадянам культурно-освітнім організаціям, жіночим і молодечим групам. Він вказав рівнож на деякі трудноші, особливо на бюрократичні комплікації, які гальмують працю цієї відносно но-

Майкл Бальзано

вої федеральної агенції, хронічний брак фондів з уваги на кризу в економіці і відносно „низький рівень свідомости" серед етнічних груп, які можуть користати, але не користають з великого числа програм. Як і всі інші промовці, д-р Бальзано закликав учасників конференції обширно і постійно інформувати членів їхніх громад про програми допомоги на федеральному, стейтовому і міському рівнях.

По цій самій лінії і з таким же самим наголосом на широкі можливості користування федеральними фондами доповідав Мічел Кобелінскі, син польських імігрантів, який минулого місяця був найменований на пост керівника Адміністрації Малих Підприємств, федеральної агенції, яка признає позички малим підприємствам, щоб стимулювати економіку в загальному, зокрема в секторі дрібного підприємства. Ця агенція, яка затруднює 4,200 працівників в цілій країні та має до розпорядження тисячі консультантів з академічного і бизнесового світу, дає позички на пересічну суму трьох більйонів долярів річно особам і групам, які проявляють ініціятиву в заснуванні малих підприємств. М. Кобелінскі ствердив, що відносно мале число членів етнічних груп користають з існуючих можливостей в рамках агенції одержати потрібний капітал для здвигнення малих підприємств, які становлять „96 відсотків цілого бизнесу нашої країни". Він підкреслив, що власне перші поселенці проявили „цей антерпренерський дух, який причинився до закріплення нашої економічної системи вільного підприємства", а дальший розвиток цієї системи зумовлений не ростом велетенських корпорацій, але малих під-

Мічелл Кобелінскі

приємств. Як і його попередники, М. Кобелінскі закликав учасників конференції донести до відома етнічних груп інформації про існуючі можливості їхнього економічного росту в співдії з федеральним урядом.

Зустріч з Президентом

В перерві поміж ранішньою і пополудневою сесія-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЗУСТРІЧ У ВАШІНГТОНІ У ЧЕСТЬ Д-РА МИРОНА КУРОПАСЯ

Вашінгтон, Д. К. — Близько 200 осіб взяли участь в прийнятті в честь д-ра Мирона Куропася, що його влаштували спільно тут у вівторок, 9-го березня, Крайова Республіканська Організація Спадщинних Груп і Українська Крайова Республіканська Федерація, з нагоди його найменування на пост спеціяльного асистента президента Форда для етнічних справ. Крім місцевих українців і учасників конференції, яка відбулася цього дня заходами д-ра Куропася в Білому Домі, в прийнятті взяли участь численні активісти Республіканської і Демократичної партій, співпрацівники і приятелі. На прийняття рівнож прибула п-ні М. Люїз Сміт, голова Крайового Республіканського Комітету.

Короткі промови під час прийняття виголосили: полк. Джон Немчик, голова Спадщинних Груп; проф. Тарас Шмагала, приятель д-ра Куропася і теперішній голова Української Крайової Республіканської Федерації, якої співосновником і першим головою був д-р М. Куропась; Вілліям Баруді, голова Бюра Публічних зв'язків і особистий представник президента Форда; Степан Скубик, який представив інж. Степана Куропася, батька почесного гостя.

Д-р Мирон Куропась

„Я гордий із свого сина як батько і як українець — сказав до сліз зворушений інж. С. Куропась — і я певний, що він гідно репрезентуватиме українську та всі інші етнічні групи нашої країни".

В заключному слові, д-р Куропась, який прибув на прийняття із своєю дружиною Олександрою, подякував організаторам і гостям, заявляючи, що він старатиметься бути гідним цього високого і зобов'язуючого покликання. Він рівнож закликав до піддержки президента Форда в цьогорічних виборах, бо „він має глибоке зрозуміння до наших спільних проблем і стремлінь".

Москва не вдоволена, що Форд вирікся слова „детант"

Москва. — Британська агенція Ройтера інформує, що совєтська пресова агенція ТАСС розіслала в середу, 10-го березня ц. р. до пресових органів СССР коментар, в якому, між іншим, займає становище до заяви президента ЗСА Джералда Форда під час передвиборчої кампанії на Флориді, що уряд не вживатиме більше назви „детант", яким досі зловживали і яке несовісні кореспонденти реси коментували на всі лади, приписуючи, що, мовляв, „не треба драматизувати слів президента Форда, сказаних у передвиборчій гарячці". На думку ТАСС-а резиґнація зі слова-„детант" не є резиґнацією з політики детанту, яка, як каже ТАСС, буде продовжуватися. „З пісні не можна викидати слів, — говориться в коментарі, — і слова „детант" не можна вже сьогодні викинути з політичного словника. Не може цього зробити навіть американський президент".

Українська „сімка" на телевізії у Чікаґо

Чікаґо (Пак) — Ми не маємо постійної візії програми. Спорадично вів Маринович із Вашінґтону, головно Різдвяну), бувало активніші студенти (пластунка Гікава) порушувала українську проблематику декілька разів юний хор „Верховина" мав свою частину в литовській програмі, а це в березні ц.р. (ніччю 7і8, з неділі і на понеділок — 1:30 год після півночі) глядачі каналу ч. 2 побачили „Сімку" поважних українців з Чікаґо. Програму вміло і симпатично вів Варнер Савндерс у частині „Спільне підложжя". Наша „Сімка" виступала в двох групах, які складались з речників громадського, церковного і наукового життя. Один з представників був у першій і і другій групі.

І так: адв. Куляс Юліян УККА, о. канц. Білинський Василь — катол. церква св. Миколая, дир. Гарасимів Роксоляна — Федеральна кред. „Самопоміч", д-р Маркусь Василь — проф. університету Лайоля.

Друга група: проф. Рубчак Богдан — унів. Іллиной, Дяченко — вчит. украïнознавства св. Володимира, Форович Марта — представниця жіноцтва і д-р Маркусь (вдруге).

Питання можна звести до відомостей про Україну й іміграцію, поселення, життя й розріст та організацію. З'ясовували те, кожен із свого зацікавлення. Найдовше зупинились на церковному питанні, бо спікер бажав знати різницю поміж католицьким і православним віровизнаннями.

Українців є 50 мільйонів, в ЗСА — 1 міл. 200 тисяч, в Чікаґо 50-60 тисяч — інформував проф. Маркусь. На карті, яку показав спікер було на ній нанесене залюднення украïн. 1933) вказав на пересунення заселення на захід.

Маркусь згадав скульптора Архипенка (павільйон) і о. Івана Волянського, як тих, що внесли початковий вкад ув організоване життя Друга група насвітлила сучасний стан.

Ернст Нєізвєсний — мистець-дисидент покинув СССР

Москва. — В середу, 10-го березня ц.р. група приятелів вітала у Відні відомого у Совєтському Союзі і за кордоном скульптора Ернеста Нєізвєсного, який, перемігши совєтські еміграційні перешкоди, виїхав остаточно на Захід, вивізши із собою декілька своїх скульптур, за які він мусів заплатити 10 тис. рублів (13.200 долярів) мита. Залишені скульптури мистець, який був відомий в СССР з організування заборонених мистецьких виставок некомформістичного мистецтва, примістив у літній резиденції Ніни Хрущов з надією, що йому колись вдасться вивезти їх на Захід. 50-річний мистець був також відомий в СССР із своїх виступів проти колишнього диктатора Нікити Хрущова, який називав абстрактне мистецтво „сміттям", як також із його недавніх виступів проти теперішніх можновладців, які забороняли влаштовувати мистецькі виставки, розганяючи мистців при помочі води і бульдозерів, а виставлені праці ломили сокирами і залізними ломами. Нєізвєсний, на бажання дружини Хрущова Ніни і сина Серґея, був автором і виконавцем пам'ятника на могилі Н. Хрущова.

На летовищі у Відні Е. Нєізвєсний заявив, що совєтські чиновники намовляли його залишитися в Совєтському Союзі, обіцяючи, що якщо він це зробить, то вони забудуть усі його попередні почини і „замкнуть його справу". „Але я заявив їм, що це не є персональна справа, бо люди є і відходять, а система залишається", — сказав найновіший емігрант з СССР.

За заявою Ніксона — Кіссінджер відповідальний за підслухування осіб

Вашінґтон. — Кол. президент Ричард Ніксон склав заприсяжене зізнання, в якому, м.ін. ствердив, що він дав у 1969 р. розпорядження Генрі Кіссінджерові дослідити, хто з осіб, які мають доступ до строго засекречених державних тайн, зраджує їх пресі й іншим засобам комунікації. На цій підставі заведено підслухові апарати в приватних помещеннях 17 осіб, між ними Мортона Гальперіна, який, дізнавшись, що його телефон включено у підслуховий апарат, вніс недавно скаргу проти Ніксона за порушення його, конституцією гарантованих, громадянських прав. Ніксон твердить, що він доручив Кіссінджерові, тодішньому голові Державної Ради безпеки, подати тодішньому директорові Еф-Бі-Ай Едґарові Гуверові прізвища запідозрених осіб, бо він сам, Ніксон, тих прізвищ не знав. Зокрема, заявив Ніксон у своєму зізнанні, що охоплює 169 машинописних сторінок, не пригадує собі взагалі прізвище Гальперна. Те твердження Ричарда Ніксона, що його він склав у січні ц.р. і тепер його цілістю оприлюднено, не зовсім покривається з твердженням Генрі Кіссінджера, тепер державного секретаря. Кіссінджер твердить, що він був приявний при розмові Ніксона з Гувером, як Гувер називав чотири прізвища, між ним Гальперіна, як найбільш підозрілих осіб, що могли виносити з Білого Дому й Державного департаменту державні тайни. Ніксон все ж і тепер боронить принцип, що державні чинники мають право переводити підслух в осіб, які — в очах Еф-Бі-Ай можуть бути загрозливими для безпеки країни. Кіссінджер зізнав, що він у принципі проти стосування супроти будь-кого підслухових апаратів і всю вину склав на Едґара Гувера, який — не живе.

Філія УКУ в Чікаґо переводить дальші публічні виклади

Чікаґо. — Розпочата серія викладів „Америка в житті української спільноти", що її влаштовує чікаґська Філія Українського Католицького Університету, проходить над звичайно вдало. В перших трьох викладах проф. Ярослава Гарасимовича, Володимира Нагірного та Мирослава Семчишина, взяло участь кожного разу 80 і 110 учасників. Усі виклади викликали жваві дискусії.

Найближчі виклади відбудуться: в п'ятницю 12 березня на тему: Американські свободи і їх вплив на українську етнічну групу. Доповідатимуть проф. славістики Тома Берд з Квінс Коледжу міського нюйоркського університету.

В наступну п'ятницю 19 березня темою викладів і дискусії буде: „Американська демократія в дії, що ми навчилися від неї і що внесли до її діяння". Доповідатимуть проф. політичних наук з Університету Сент-Луїз, Євген Пизюр, та проф. політичних наук з Університету Лойолі в Чікаґо, Річард Гардиґан. Обидві доповіді відбудуться в авдиторії собору св. Володимира й Ольги, 739 Норт Овклей. Початок о год. 7-ій вечора.

АВТОР СТАТТІ „ПРО ВЕЛИКОГО ОПТИМІСТА"

У вчарашньому числі „Свободи" помилково пропущено прізвище автора статті „На згадку про великого оптиміста": є ним п. Євген Котик.

Появилася книжка „Листи Івана Мазепи" англійською мовою, авторства Ореста Субтельного

Ню Йорк. — У В-ві Української Вільної Академії Наук появилася чепурно видана 159-сторінкова книжка „Листи Івана Мазепи" до польського коронного гетьмана Адама Сєнавського, зібрані й зредаґовані д-ром Орестом Субтельним. Вступ написав проф. Олександер Оглоблин, мистецьку обкладинку зладив Петро Холодний. У тому цікавому й вартісному творі пишаються портрети Івана Мазепи й Адама Сєнявського, додано теж деякі чотири факсимілі польською мовою, як теж показник прізвищ. Техніч-

ним редактором був проф. Іван Замша.

Сьогоднішній Львів очима польського туриста

Польська газета „Дзєннік Польскі", яка виходить в Джерзі Сити, Н.Дж., помістила у числі з 6-7-го березня обширний репортаж Маріяна Черенського, (до речі колишнього мешканця Львова), з його недавньої поїздки до УССР і зокрема міста Львова, що його він, як сам каже, покинув 35 років тому, тобто в часі першої окупації Західньої України большевицькими військами. Треба таки на початку відмітити, що спостереження п. Черенського наскрізь об'єктивні, головно по відношенні до України і українського населення і тому варто, щоб з ними познайомились ширші кола українського громадянства. Репортаж Маріяна Черенського передруковуємо з незначними скороченнями. Автор, між іншим, пише: „Не знаю, з чого маю почати мої ревеляції, бо в голові кружляють десятки, а то й сотні переживань, спостережень, яких однак не можна буде висловити в одному тільки репортажі. Можливо, що це тому, що сьогоднішній Львів, якщо дивитися на його вулиці, забудування, парки, пам'ятники, є властиво той самий, а в кожному разі дуже подібний до того давнього, що ми його пам'ятаємо, але одночасно Львів інший і так радикально змінений, що можна би сумніватись чи це те саме місто з-перед 36-х років. Передовсім українська мова є там панівною мовою; польської натомість не чути, хоч можна нею порозуміватися майже всюди. Але вже не всі зустрічні особи розуміють по-польськи, головно молодші. Немає ніде жадних польських написів, навіть на залишених пам'ятниках Адама Міцкевіча, Ґловацького і Кілінського. Немає також, крім російськомовної, ніякої іншої інформації, хоча б для туристів, писаної іншою мовою. Все по-українськи. Господарі міста напевно вважають, що ми повинні знати українську мову. Можливо, що це доказ меґаломанії, а вже напевно націоналізму, дуже тут зрештою поширеного з відомою нам антипольською і антиросійською інтонацією. У Львові, пише далі автор репортажу, — живе понад 600.000 мешканців, 80 відсотків яких становлять українці, а може дещо менше, що властиво не має ніякого значення, бо вони й так творять тут велику більшість людности міста. Не є правдою, що Львів ніби то мав би бути окупований чужим елементом, а зокрема калмиками і косоокими азіятами. Я їх цілковито не бачив. Зате кидаються в очі люди у військових одностроях, пристійні сини Грузії і Вірменії. Поляків, як подає офіційна статистика, мало б бути у Львові коло 20.000 душ, дехто говорить про 30.000. Однак це також немає жадного значення, бо творять вони заледве 5 відсотків всього населення міста".

Дальше Маріян Черенські досить докладно описує про залишені в місті польські катедри і церкви та релігійне життя польської меншости у Львові. При цьому він згадує, що зустрічав у костелі жінок, які христились трираменно, що вказувало на греко-католицьку віру людей, які з різних причин оминають православні церкви. Відвідуючи собор св. Юра на Свято-Юрській Горі, автор завважив таблицю з написом, яка інформує, що в колишній садибі Митрополита Шептицького резидує тепер архиєпископ Тернопільсько-Львівської дієцезії. Відвідуючи Личаківський цвинтар, автор жалується, що не знайшов могил своїх батьків, хоч вони були „старанно

(Закінчення на стор. 3-ій)

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР В УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ

Ню Йорк. — Заходами Товариства Українських Інженерів Америки — Метрополітального Відділу, тут в суботу, 13-го березня ц.р. о год. 7-й вечора в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79 вулиця, відбудеться Літературний Вечір в якому візьмуть участь: письменник Іван Керницький, співаки Христя Карпевич і Ія Мацюк-Грицай, Тарас М. Грицай; при фортепіяні маестро Лев Стругацький. Частина програми буде присвячена св.п. письменникові Миколі Понеділкові.

ВЕЧІР В ПОШАНУ Т. ШЕВЧЕНКА

Пассейк, Н.Дж. — Вечір в пошану Тараса Шевченка відбудеться тут в неділю, 14 березня ц.р о год. 6-й вечора в приміщенні Української Централі, 240 Говп евеню, заходами Українського Конгресового Комітету Америки — Відділу Пассейк-Берґен. Участь в програмі беруть: члени молодечих організацій Пласту і СУМА, православної церкви св. Покрови і ансамбль Школи Кобзярського мистецтва ім. К. Місевича з участю співака-соліста Лева Рейнаровича.

ПІВРІЧНИЙ ВИСТУП УЧНІВ УМІ

Нюарк, Н.Дж. — Український Музичний Інститут Америки — Відділ в Нюарку влаштовує тут в п'ятницю, 12-го березня ц.р. о год. 7-й вечора в залі Українського Народного Дому, 140 Проспект евеню в Ірвінґтоні, піврічний виступ учнів кляс фортепіяну Д. Каранович, Т. Богданської, М. Мацькевич і кляса скрипки — Р. Венке.

СВЯТО В ПОШАНУ Т. ШЕВЧЕНКА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. — Свято в пошану Тараса Шевченка відбудеться тут заходами Відділу Українського Конґресового Комітету Америки в суботу 13-го березня ц. р. о год. 6-ій вечора в приміщенні Ґирлс Гайскул при Брод і Олней вулицях з багатою мистецькою програмою. Управа Відділу при тому інформує, що згідно з домовленістю телевізійна станція, русло ч. 10, фільмуватиме виступи молоді і поодинокі точки програми, щоб опісля включити їх до фільму про культурний вклад українців в загальну культуру ЗСА, який появиться з нагоди 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя українського поселення. Управа Відділу УККА надіється, що українська спільнота, з огляду на важливість імпрези, візьме в ній численну участь.

БАЖАЮ СПРОСТУВАТИ

В „Свободі" з 5-го березня ц. р. непідписаний критик пише про „Виставку п'ятьох молодих мистців в ОМУА". Там він, між іншими, вичисляє мої твори і подає свою критику моїх „акварель", „олій" та „офортів" (тобто гравюр). Я дуже вдячна за критичні завваги, але я хотіла б зазначити, що на тій виставці я ніяких акварель, олій, і офортів не виставляла. Тому писання, що я „краще володію офортом і акварелею ніж олієм" викликує здивування.

Софія Лада
Філядельфія, 5 березня 1976

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n. Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

На Сході без змін

У п'ятницю, 5-го березня ц.р. у московському Палаці з'їздів, закінчився з великими і гучними парадами XXV з'їзд Комуністичної партії Совєтського Союзу, який проте не вніс основних змін в керівництві Компартією, ані в її 27-особовому складі всевладного Політбюро, яке, як відомо, знову очолює генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Ілліч Брежнєв із своїми давнішими соратниками з попередньої каденції. Утратив ласку кремлівського вожаки тільки міністер сільського господарства Дмітрій С. Полянський і цього, зрештою треба було очікувати, бож хтось мусів „заплатити головою" за катастрофальні жнива в 1975 р. і цілковитий крах дев'ятої п'ятирічки, яка малощо не поставила „країну рад" на коліна перед Заходом, який вже неоднократно своїми грішми, пшеницею і всякою іншою матеріяльною і моральною допомогою рятував цю диковинну імперію перед цілковитою катастрофою і пімстою від поневолених нею народів.

Спекуляції західніх аналітиків, що у зв'язку із станом здоров'я Леонід Брежнєв зрезиґнує із свого становища не виправдались, як також не виправдались надії на відмолодження Політбюра, серед членів якого, мабуть, немає ані одної людини нижче 60-го року життя, не кажучи про відсутність у ньому жінок, всупереч частим запевнюванням і пропаґандивним кличам про рівність жінок з чоловіками в Совєтському Союзі. До Політбюра були включені нові чотири члени, а саме Григорій Романов, який очолює Ленінградський обласний комітет КПСС, Дмітрій Устінов, керуючий справами озброєння, Константин Черненко і Міхаіл Зім'янін, які досі виконували підрядні функції в ЦК Компартії.

І тому цілком слушно західні кореспонденти, зокрема кореспонденти американських газет, відмічують, що останній день XXV з'їзду був суцільною пародією, в часі якої одиноке Політбюро знало, до чого змагає і що бажає осягнути. Всі решта учасників з'їзду мовчки, мов на знак магічної палочки, підносили руки і „схвалювали" те, що вже давно було схвалене. Для ефективного керівництва імперією побільшено також Центральний Комітет Компартії з 241 до 287 членів, але натомість зменшено кандидатів в ЦК з 155 до 139.

Найбільшою невдачею XXV з'їзду КПСС треба вважати факт, що на ньому Москва фактично перестала бути центром і керівником міжнародного комуністичного руху в світі і мусіла, проти власної волі, погодитись на так звану концепцію „історичного компромісу", що її почали вводити в життя західні комуністичні партії, зокрема комуністи Італії, Франції і Великобританії, яких піддержувала сателітва Румунія. Тим самим ідеологія і програма комуністичного „Третього Риму" провалилася, мабуть, назавжди.

Що сталося з таємними документами?

Центральна Розвідча Аґенція (Сі-Ай-Ей) минулого тижня виявила велике стурбування, що Комісія Палати Репрезентантів для справ розвідки не віддала Сі-Ай-Ей 232 документи, які одержала кілька місяців тому, але не знає, де ті документи поділися. Речники Сі-Ай-Ей заявили, що між тими матеріялами були деякі дуже таємні документи, наприклад, 13, які стосуються переговорів із Совєтським Союзом щодо обмеження стратеґічної атомової зброї, та інші, які заторкують теперішню ситуацію в Португалії.

Конґресмен Овтис Пайк, голова згаданої Комісії Палати Репрезентантів, протягом кількох днів не дуже журився, що ці документи могли попасти в руки ворожих Америці аґентів, а тільки заявив, що його Комісія включиться в старання відшукати ці документи. Він тоді досить легковажно заявив, що персонал його Комісії міг помилково вислати ці документи до Державного Архіву, а також сказав, що може бути, що Центральна Розвідча Аґенція помиляється щодо кількости пропалих документів. Щойно у вівторок, 9-го березня, конґресмен Пайк повідомив, що прийшов до переконання, що Сі-Ай-Ей ніколи не передала його Комісії деяких документів, та заявив, що інші документи знайдено в приміщеннях Комісії та у вашінґтонському бюрі Сі-Ай-Ей. Однак, конґресмен Пайк охопив тільки 200 документів, але не виявив, що сталося з іншими 32 документами, бо, як вже згадано, Сі-Ай-Ей твердило, що передало Комісії 232 документи.

Треба сподіватися, що ціла Палата Репрезентантів поставиться поважніше до справи пропалих залучених документів. В останніх часах американські законодавці виявили легковажний підхід до державних таємниць. Наприклад, минулого місяця з тієї самої Комісії Палати Репрезентантів для справ розвідки продістався назовні один звіт, хоча ціла Палата проголосувала задержати його в таємниці. Звіт попав в руки телевізійного кореспондента Деніела Шорра, який передав його одному нюйоркському тижневикові.

Боротьба за компетенції між Білим Домом і Капітолем велася в Америці віддавна. Вона заторкувала різні ділянки державного й суспільного життя, між ними й Конституцією застереженої свободи друкованого слова. Але в такій справі, як засекречення важливих для безпеки країни тайн не повинно бути розбіжностей думок, як теж не повинно бути розбіжностей думок у справі такої самодисципліни преси, щоб вона не друкувала речей, що їх може використати ворог країни. Тепер ідеться про „загин" важливих документів. Коли Конґрес слушно закидав Урядові різні провини, то й поведення Конґресу не є в усіх справах бездоганне.

Я. Гайвас

РЕЛІГІЯ І НАРІД

Кожен нарід надає всякій, навіть найбільше універсальній релігії, свій національний характер, насичує своїм духовим змістом та вкладає в свої форми, традиції, звичаї й обичаї. Таким чином релігія стає невідривною власністю, частиною його самого. В цьому поєднанні, а навіть перетопленні й злитті універсального й національного та народного, вічного і щоденного в однаковій мірі бере участь національний колектив, як і одиниця. Майже досконалим взірцем такого поєднання й перетоплення є жидівський нарід. В цілому світі й на протязі цілої історії жиди, як нарід, творили нерозривне ціле з юдаїзмом, релігією, створеною їхніми предками. Навіть там, де під тиском, або з інших причин пригасла прив'язаність жидів до релігії, коли приходить до відродженої маніфестації приналежности до ізраїльського народу, стається це теж і в релігійному відношенні. „В часі останньої візити до Москви, рабин Ричард Г. Гирш зустрів людину, яка носила ярмурку й бороду в ортодоксальний жидівський лад. Цей сказав рабинові Гиршові, що він атеїст, але носить бороду і ярмурку, бо це символи жидівства і він хоче ці символи демонструвати зовнішньому світові" (ст. 231). „Через дивну іронічну примху історії ослаблений і здесяткований жидівський релігійний естаблішмент, два чи три тузіни синагог в европейській частині СССР і жменька існуючих рабинів дістає підтримку від нерелігійної, часто атеїстичної частини жидівського населення... В Москві, Ленінґраді, Києві, Одесі і других містах, де відкриті синагоги, синагоги є єдиними „жидівськими адресами" для совєтських жидів і для закордонних жидівських відвідувачів" (ст. 232)

Поверховність і псевдонауковість та відсталість марксистської доктрини наглядна в багатьох відношеннях, а на відтинку релігійного життя особливо. Марксизм не всилі глянути в глибини людської душі, пояснити закритих для ока, міри і ваги мотивів, великих людських згуртувань, а особливо таких як нація, він пробує давати собі раду відкиненням і запереченням цього всього. Хоч кожен бачить, що це є, хоч кожен відчуває наслідки існування й дії цього, для марксизму це все не існує. Виросла на цьому ґрунті большевицька політика після довгих десятиліть зайшла в сліпу вулицю, з якої є тільки один вихід — поворот назад. А на це не дозволяє „науковість" і „об'єктивна правильність" основних положень марксизму. Не можуть допомогти різнорідні, не раз дуже рафіновані й дбайливі заходи Москви. У великому і в малому постають непроходимі суперечності й безвихідні ситуації, в яких залишається тільки одна можливість ламати фізичною силою те, що не є фізичною силою. Ще більше ускладнює й так докраю скомпліковану ситуацію внутрішня забріханість комунізму. Ось, напр., в усіх основоположних т в о р а х марксизму - ленінізму, в підручниках для старих і малих, в конституції „встановлено принцип відділення церкви від держави", а на ділі „відділена держава від Церкви" пробує взяти Церкву під свою абсолютну контролю. Може це „переочити" одне покоління, два, але врешті - решт кожна і кожен побачить це і скорше, чи пізніше поробить з цього відповідні висновки. „На перший погляд може виглядати невимовно спритним з одного боку заперечувати релігію й усіма силами насаджувати атеїзм, та з другого — намагатися використати релігійні організації для своєї політики, особливо для диверсії й пенетрації в світі. Але користі з цього короткотривалі, тимчасові. Бо ж неминуче прийде загальне прозріння, а тоді „спритний" режим виходить в очах кожного тим, чим він в дійсності є, тобто обманцем на велику скалю.

Коли ж дійде до цього моменту, а воно в СССР вже доходить, тоді вже ніщо не допомагає. Внутрішні суперечності большевицької політики, вирослі власне з цього „сприту" навіть у дуже простих і практичних справах доводять до нерозв'язаних ситуацій. Ось, наприклад, питання еміґрації жидів з СССР: випускати їх, чи ні? Сьогодні ясне, що одне зле, а друге ще гірше. Одно несе небезпеку для режиму, а друге ще більшу. Випускати жидів у світ — це ж и в и м и с в і д к а м и поширювати в цілому світі правду про большевизм, російський імперіялізм, про їхні недоліки й злочини й таким чином витворювати в світі поставу проти них. Не випускати й тримати внутрі СССР три мільйони пробудженого народу, інтеліґентного, винятково працьовитого, народу, який показав на протязі тисячоріч своєї історії, що вміє перетривати дослівно кожне лихо, чи це не залишати внутрі силу, яка буде, бо мусить боротися з існуючим ладом? А коли зважити силу і пов'язаність жидівства в світі, тоді щойно можна побачити небезпеку від тих трьох мільйонів людей, без огляду на те, чи вони внутрі, чи їх великою масою випустити.

Все це посилює, головно на партійних і державних верхах, завжди живучий на терені колись Росії, а тепер СССР антисемітизм. Антисемітизм часом був там „квітучий", а часом сходив під поверхню життя. Але він завжди тривав. К о р м и л и його різні джерела, а найбільше родючим ґрунтом для нього був російський імперіялізм і шовінізм, месіянізм з одного боку, з другого — повне непорозуміння навіть світлими умами Росії підстав і життєвої конечности універсального націоналізму, тобто визнання за всіми націями тих самих прав на існування, самостійний розвиток, тобто, коротко, на справжню свободу й справжню рівність. Оргію антисемітизму в СССР сьогодні, так як завжди було в історії Росії планово підсичує й використовує режим у своїх найвищих ешелонах, а за ним слідує та частина населення, що ще не прозріла й дається комуністичній партії водити за носа. „Боротьба проти жидів рідко коли є ціллю самою в собі... Антисемітизм має функцію створити універсальний символ зла, яке після того асоціюється в думках народу з тими проявами в політиці, культурі, науці, що їх треба поборювати". Не допомагає факт, що жиди так багато вклали в розбудову й оборону СССР, а тепер... Тепер єдиний вихід — поворот на землю Ізраїля, або мандрівка у світ. Жидівський поет Керлер, інвалід війни проти гітлерівської Німеччини, нагороджений високими орденами за хоробрість в обличчі ворога, з бездонною гіркотою, але не менше правдиво й виразно в коротких словах поеми з'ясував цей біль, цю драму, розвіяні надії й ілюзії і накінець єдиний суворий вихід: „Ми тепер вирівняні за все, я заплатив за все і не „жидівським золотом"... Якщо хочете знати, ваша с и л а побудована на моїм поті, моєму стрижні, а теж і моїй крові. А тепер рахунок вирівняний, пуспусти мене"... Після довгих трудів і переслідувань цьому героєві Совєтського Союзу вдалося в 1971 р. вирватися до Ізраїля.

К. Крупський

КОРИСНА ПУБЛІКАЦІЯ

Під кінець 1975 року вийшов з друку Біографічний Довідник „Ukrainians in North America: A Biographical Dictionary of Noteworthy Men and Women of Ukrainian Origin in the United States and Canada".

В українських щоденниках („Свобода", 20-го січня, ч. 12, „Америка" 9-го січня, ч. 5) були надруковані огляди на цей довідник, до яких, здавалося б, не можна багато додати, коли йдеться про його зміст і оформлення, але про його вартість для української спільноти можна і треба написати більше хоч би тому, щоб про цю появу цієї важливої для нас публікації довідалося я к н айширше коло українців не тільки у вільному світі, але також щоб довідались про неї в Україні, де окупант систематично вбиває в голови наших кровних братів фальшиве поняття про українську політичну еміґрацію у вільному світі, головно про українців на північно-американському континенті.

Тим часом названий довідник доказує фактами, що маємо діло з елітою, без якої не може обійтись ні один нарід чи спільнота. За притчею із св. Письма — це сіль землі, або світло, якого не треба ставити під стіл, а на столі, щоб воно сповняло свою природну функцію.

Ми певні того, що кожен читач не-українець, якому дістанеться до рук ця естетично видана книга, тільки переглянувши її, з пошаною в думці до американських і канадійських українців замикатиме цю книгу. Це ж бо справжня „метрика українства", як свого часу висловився про потребу цього довідника проф. Степан Горак, яка найбільш наявно показує те, що маємо таки чим пишатися. За це виразно промовляє близько дві тисячі відповідно зформульованих життєписів американських і канадійських українців, що займають помітні місця в прерізних ділянках найбільш розвинених країн у цілому світі і в цей же час духово пов'язані з життям української спільноти.

Ця книга доводить, що українці на цьому північноамериканському континенті, це вже не сама робітнича маса, як то не раз доводилось чути про нас. Колись, на рідних землях наші „добрі" сусіди поляки зґірдливо висловлювались про українців фразою, що українці — це тільки „хлоп і поп".

Був час, що так воно було. Тепер наша еміґрація довела, що, маючи свободу, український нарід може стати рівним серед рівних під кожним аспектом, а названий довідник є найкращим доказом цього. В ньому бачимо імпозантні життєписи українців у галузях духово - культурного, економічного і найбільш модерного технічного життя, до далеко - простірних полетів включно.

В ньому бачимо життєписи: наших релігійних ієрархів і духовенства, діячів культури — науки, письменства і мистецтва, лікарів та інженерів різних ділянок, серед яких є імена з опатентованими винаходами та заавансованими дослідами. Є особи, що займають політичні пости в державній адміністрації, уряді, війську, шкільництві та в різних ділянках науки.

Справа видання Біографічного Довідника спочивала на Редакційній Колеґії, що мала підтримку Американської Асоціяції Професорів і Товариства Українських Бібліотекарів. Іншими словами, за видання цього першого на ширшу скалю Українського Біографічного Довідника взялись найбільш компетентні в цьому ділі люди, і тому маємо Біографічний Довідник, взорований на найбільш авторитетних цього роду американських і канадійських публікаціях „Гу іс Гу ін Амеріка" і „Гу іс Гу ін Канада" та інших передових довідниках.

Зовнішній вигляд книжки - довідника естетичний: оправлена в синьому полотні з витисненим золотого кольору написом. Вступне с л о в о г о л о в н о г о редактора проф. д-ра Дмит-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ПРО ФУТБОЛ І ДЕЩО ІНШЕ...

О. Гайський

ЯК У МОСКВІ „ЛЮБЛЯТЬ" УКРАЇНЦІВ

Футболісти київського Динамо — ... кулаки

(2)

Як відсоток від такого капіталу, журнал „France Football" обрав головного стрільця киян — Олега Блохина на найкращого футболіста Европи 1975, поруч таких попередників, як Б е с т - А н г л і я (за рік 1968), Рівера - Італія (1969), Ґерд - Німеччина (1970), Иоганн Круїф - Голляндія (1971 - 1973 - 1974) і Франц Бекенбавер (1972). Як видний знак невидної ласки, переможець такого конкурсу одержує на власність золотий м'яч.

Програні киянами змагання в Москві, що їх описав Люґран, москвичам не допомогли, а киянам не пошкодили. Кияни, перетомлені боями за Европейську Чашу й Супер - Чашу ставали до цих змагань вже як утверджений чемпіон СССР сезону 1975 і в останньому розрахунку обґрунтували своє звання відношенням пунктів 43:17 та воріт 53:30.

А московське („славне"?) Динамо, з пунктами 38:22 і ворітьми 39:23, мусіло здати друге місце іншій дружині з України — „Шахтареві", який, пунктами нарівні з москвичами, виявив краще відношення воріт 45:23.

Серце львов'ян у вільному світі застукає швидше й дужче на вістку, що „Карпати" - Львів, з пунктами 32:28 і ворітьми 36:28, обсадили шосту на всіх 16 льокату в найвищій (Всесоюзній) клясі СССР. Коротко й ясно: гегемонія українців у вершинному підсовєтському футболі сягає не тільки вгору, але теж уширш і вглиб.

У зв'язку з тількищо згаданою заміною місць між „Шахтарем" і Динамо Москва у підсовєтській українській пресі прорвався вигук якогось (хіба неукраїнського) глядача: „Шахтьор, дайош серебро* — „Шахтарю", віддай друге місце!"...

В нормальних умовах буття такі вигуки глядача можна квитувати тільки добродушною усмішкою: він заплатив своїх „руб-десять" (карбованець і 10 копійок — один доляр і 31 центів) за квиток вступу, хоче бачити своє московське Динамо, а не „Шахтаря" з України, на другому місці — і хай собі вигукує свої „побожні бажання"...

Але цей самий невинний вигук набирає зовсім іншої ваги, кольору й тону на тлі зовсім нежартівливого вияснення московських інформаторів про причину неласки росіян супроти „кулаків з України". Тоді слова: „дайош" і „кулак" — магічно збігаються разом.. і відтворюють цілу історичну панораму борні московських грабіжників з українськими господарями своєї, молоком і медом, текучої землі.

Слово „кулак" — москвичі переклали американському звітодавцеві як „селянин", в оригінал: „пезент". Але ж то явне шахрайство! Англійському гаслові „peasant" — відповідають такі слова: „крестьянин", „поселянин", чи (відповідник українського „хлібороб"), „земледелец", „хлебопашец", у російській мові..

Слово: „кулак" — штучно створене московськими загарбниками на окреслення (здебільша) українського Антея, силача-селянина, який у час проклятої московсько - большевицької колективізації 1932-1933-их років волів гинути від штучного голоду, ніж дати себе відірвати від рідної землі, а її відірвати від нього... Що інформатори американського кореспондента заховали від нього, то сказати, що для них „кулак" — передовий оборонець ідентичности українського народу та його права бути господарем на своїй прадідній землі... Забули сказати, що на початку 30-их років червона Москва штучним голодом виморила шість мільйонів цих „куркулів", як хлібороби України на вимогу загарбників: „Дайош землю, дайош зерно, скот і ремането, кулак!" — відрубали категорично: „Ні!"...

Але, навіть, якщо перекладати слово „кулак" словом „пезент" (селянин), одне міг американець спитати своїх московських інформаторів: яким чином вони звуть „пезентами... чемпіонських футболістів майже двомільйонового міста Києва?.. Адже, землі в них нема, ніхто з них не сіє, не оре...

І тут шилом із мішка вилазить справжнє розуміння слова „кулак" у цих інформаторів... То правда, що землі в цих українців нема, але зате є інші справи, які Москві треба „викачати" з них, так, як у тридцяті роки „викачували" зерно, скот і ремането. Наприклад: першунські і столичні амбіції... Москва втовкмачує їм і всім народам своєї імперії - тюрми, мовляв, вона — всім столиця, — а тут Київ влаштовується як монопольна столиця СССР, ще й цілої Европи!.. Чи це не контрреволюція?!..

Та на спорті справа не зупинилася. Це тільки один із багатьох виявів живучости затопленої української нації*, які в різних, видах виринають на поверхню життя — як вимоги 50-мільйонового народу мати місце на мапі світу та жити

* *У прийнятих спортових нагородах золото визначає перше місце, срібло — друге, а бронза — третє.*

*Гляди книжку W. Chamberlin. Ukraine—A Submerged Nation.

(Закінчення на стор. 3-ій)

Євгенія Чайка

ЛИЦАР НА БІЛОМУ КОНІ

Лицар, чи на вороному, чи на білому коні, але лицар, у всій своїй духовій красі, буде нашою темою.

Недавно, зовсім випадково, довелося почути розмову двох приятельок, які милувалися щойно придбаною статуеткою — буйногривий кінь, а на ньому красень-козак! Із захопленням вихопилася, у однієї із дівчат, оцінка-порівняння: „Лицар на білому коні! — от, якби зустріти такого!"

— Не зустрінеш і не мрій, бо лицарів тепер на світі немає, — проговорила друга, і немов холодною водою змила мрійливу усмішку із личка подруги.

— Чому така безнадійність? — а може ми й зустрінемо своїх лицарів-принців?

— Якраз! Ти подивись уважно на теперішніх хлопців, ні сісти, ні встати, ні слова сказати! — вигукнула дівчина, з досадою відсовуючи від себе статуетку.

Почувши таку розмову, по моєму серці холодною змійкою поповз смуток, залишаючи біль і настирливе питання: „Чому власне тепер серед молоді так мало лицарів, отих чарівників, про яких споконвіку мріють дівчата всього світу?". Мріють і нині, не дивлячись на наш вік — вік техніки, матеріялізму і насильства. Мріятимуть завжди, бо так уже жінку створено. І так хочеться, щоб їх було багато!

Звичайно, ми маємо на увазі не тих казкових принців у фантастично гарному вбранні, з надзвичайно витонченими манерами, з обличчям про яке приказка говорить: „Хоч води з нього напийся", — ні, ми маємо на увазі хлопців та чоловіків поряд з якими, дівчата та жінки мають почуття впевнености та захисту. У кого гармонійно поєднується мужність, чесність, витримка, ніжність та уважність і глибока пошана до дівчат, жінок.

Уважно приглядаючись до деяких юнаків, спочатку можна легко погодитися з дівочою критикою: „Необтесані колоди, зовсім не вміють обходитися з дівчатами!". Так, правда, іноді доводиться констатувати той факт, що молоді люди не знають найелементарніших правил поведінки. Але зі всією щирістю можна сказати, що по-перше, переважно не їхня вина в тому, подруге, коли делікатно, подружньому пояснити, підказати, звернути увагу на те, що треба зробити в такому, чи іншому випадку, то більшість сприймає щирі поради з охотою, і дуже скоро засвоює правила поведінки. Біда тільки в тому, що якось так складається життя, що мало залишається часу для знайомлення дітей та молоді з т.зв. правилами поведінки доброго тону, зі всіма тими, нібито дрібницями, які роблять людину приємною і бажаною в товаристві, і про яких кажуть, що: „Він добре вихований, тактовний чоловік".

Знаємо, що тактовна поведінка — це, перш за все, відчуття міри, яке підказує людині, як і коли, за яких обставин можна зробити або сказати те чи інше. Знаємо, що такт не може бути лише зовнішнім проявом. Його підказує культура людини, чуйність, уміння підійти так, щоб не образити, не зачепити вразливих місць, постаратися допомогти вийти із скрутного становища. Звичайно, просто навчитися тактивності — не можна, її набувають не лише під впливом оточуючого середовища і виховання. Тактовність залежить і від характеру людини, але розвивати її можна і треба.

Бездоганною поведінкою буде володіти той, хто дотримуватиметься правил хорошого тону не лише за виключних обставин, а й у повсякденному житті. Хто завжди пам'ятає про хороші манери, у того вони з часом стають звичкою.

Щоб наші дівчата не журилися і не розчаровувалися у свої мріях, пропонуємо разом допомогти їм якнайскорше зустріти свого лицаря, а це можливо буде тоді, коли старші будуть радити, чи пригадувати, а молоді будуть з вдячністю сприймати поради і виконувати їх.

Візьмемо, наприклад, правила поведінки в товаристві на балях, в театрі і т.п. Адже кожний батько, чи мати, чи хтось із близьких, може сказати юнакові, випроваджуючи його на баль: „Одягнись відповідно до нинішнього вечора, коли зайдеш в залю, то не поспішай до бару, а роздивись, хто є із твоїх знайомих, підійди то до одного, то до другого, ввічливо привітайся, поговори, а коли почнуться танці, то не ходи з пляшкою пива по всій залі (картина з натури!), пам'ятай, що ти прийшов повеселитися, а не пити. Отже ввічливо запрошуй дівчину до танцю, перед тим спитай дозволу у старших, з якими дівчина прийшла. Не вибирай собі партнерку стоячи посеред залі і демонстративно оглядаючи її з голови до ніг. Це непристойно. Вийми руки з кишень, застебни жакет, підійди до дівчини і легко уклонившись, запроси її. А закінчивши танець, не кидай партнерку посередині залі, а, подякувавши, проведи на місце. Та ні в якому разі не запрошуй до танцю, а тим більше, не танцюй з дівчиною, тримаючи в зубах цигарку!

Иде син на будь-яке прийняття, знову ж хтось із батьків мусить пригадати, що всім, хто опиниться поруч: жінкам, дівчатам та старшим чоловікам, хлопець мусить допомогти чи то зняти, чи то вдягнути верхній одяг, мусить пропустити перед собою і притримати двері, подати крісло, вчасно подати те, що потребує сусідка при столі. Одним словом — треба говорити про оті дрібні речі, з яких складається, так званий, етикет чи так звана етика, який, як ми вже зазначували, робить людину приємною в товари-

(Закінчення на стор. 3-ій)

КОРИСНА ПУБЛІКАЦІЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої).

ра Штогрина дуже річеве. Він, між іншим каже, що в 1930-их роках у ЗСА і Канаді було мале число українців з вищою освітою, але в теперішньому часі українці виявили сильний зріст в цьому аспекті, який сягає багато тисяч висококваліфікованих американців і канадійців українського походження, які зуміли зберегти свою національну ідентичність і в цій же час своїми здібностями, як інтелектом так і працею, причинились до достатку Канади і ЗСА. До цього, каже Автор вступного слова, причинились також українці, які своїми професіями сягають від духових провідників і громадських службовців до спеціялізованих лікарів та інженерів включно. Від письменників і композиторів до законодавців і високих державних урядовців, від артистів — до фільмових зірок, від виховників — до науковців, які причинились до майже усіх міжпростірних полетів, від футбольних і ґокейових грачів — до генералів в армії.

Свій цінний вступ закінчує проф. Штогрин цитатою відомого американського виховника Томаса Карлайла, що „Історія світу це тільки біографія великих людей".

Після вступу на 3-ох сторінках надруковані „Примітки про засяг і упорядкування довідника", а відтак на одній сторінці подана транслітерація української абетки. Таблиця скорочень займає десять сторінок. Текст життєписів осіб, що живуть, займає 386 сторінок. На сторінках 387-398 подані життєписи осіб, які в міжчасі померли. На сторінках 399-424 поданий за абеткою список, окремо українців у ЗСА і Канаді (самозрозуміло, тих, що увійшли до довідника).

Коли взяти до уваги транслітерацію українських місцевостей, поданих як місце народження, а також части назви українських установ і організацій, то треба подивляти, що друкарських помилок є так мало. Безперечно, що праця над таким довідником, та ще й першим, є мозольною. Вона в дечому подібна до праці над біографічними словниками, які деякі европейські країни почали видавати більше як п'ятдесят років тому і досі є лише в половині дороги до закінчення. Мені доводилось писати про видання „Польського Біографічного Словника", праця над яким почалась в 1935 р., а в 1973 р. було виданих щойно 18 томів, які покривали біографії осіб, прізвища яких починались літерами від „А" до „Л". Шведи почали свій словник в 1918 р., а французи в 1925 р., і досі не сягнули половини абетки. Очевидно, ті біографічні словники є історичного характеру, а наш обіймає осіб, що самі подали свої життєписи, але тут треба зробити друге порівняння. Ті словники видаються державами, які запрягають до праці над ними цілі кадри постійних працівників. За видання нашого Біографічного Довідника взялось мале число науковців, які закінчили свою працю у відносно недовгому часі.

Члени Редакційної Колегії в особах: проф. д-ра Дмитра Штогрина з Іллинойського університету, проф. д-ра Юрія Фединського з Індіяна університету, проф. д-ра Петра Стерча з Дрексел університету, проф. Андрія Григоровича і проф. Юрія Липовецького з Торонтського університету і д-ра Романа Вереса з Українського Біографічного Центру в Чікаґо, заслуговують на щире признання і подяку від усіх американських і канадійських українців за їхній труд, вложений у видання цієї важливої публікації.

На щиру подяку заслуговують усі ті українці, що своїми пожертвами уможливили появу Біографічного Довідника. Серед жертводавців на першім місці стоїть відомий наш меценат і філянтроп Каленик Лисюк. Він пожертвував 6.000 долярів власних грошей і дві тисячі від Українсько-Американської Фундації, яку він очолює. Фундація ім Тараса Шевченка в Канаді пожертвувала 1,000 долярів. На початку довідника подані імена всіх жертводавців.

УКРАЇНЦІ Й ІНШІ ЕТНІЧНІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ми ,учасники конференції відбули зустріч з президентом Фордом в його „овальному бюрі" в Білому Домі. Кожного з учасників особисто представляв Президентові д-р Куропась, подаючи рівнож його чи її етнічну приналежність і репрезентовану групу. Кожний з учасників мав можливість перекинутися кількома словами з Президентом.

Головний предсідник УН-Союзу Йосип Лисогір подякував Президентові за його заходи у справі звільнення Леоніда Плюща і прохав, щоб у підборі працівників до заплянованого консуляту у Києві взято до уваги українців з Америки.

Пополуднева сесія, яка відбулася в конференційній залі Державного Департаменту, була присвячена в цілості окремим питанням закордонної політики ЗСА в ширшому контексті ґльобальних відносин. Сесію відкрив і нею проводив Ільмар Гейнару, уродженець Естонії, який на вступі заявив, що приїхавши до ЗСА в 1949 році, він був „естонцем, який слабо володів англійською мовою", а сьогодні він є „американцем, який знаменито володіє естонською мовою". І. Гейнару, який очолює відділ конференцій і семінарів в Державному Департаменті, представив Джона Райнгардта, асистента секретаря публічних зв'язків, який привітав учасників конференції, заявляючи, що їхня приявність і їхній голос є власне підтвердженням основного принципу американської політичної думки, що „джерелом могутности є різноманітність".

Ізраїль і арабський світ

Геральд Сондерс, керівник Бюра Розвідки і Дослідів при Державному Департаменті і колишній асистент секретаря в справах Близького Сходу, з'ясував становище Уряду ЗСА у проблемі арабсько-ізраїльського конфлікту і його ролю в наладнанні відносин поміж арабськими країнами та Ізраїлем. Виходячи з основних заложень політики ЗСА, тобто шукання доріг порозуміння, вминання можливої, навіть мінімальної конфронтації із Совєтським Союзом, гарантування інтеґральности і безпеки Ізраїлеві та встановлення бази співпраці з арабськими країнами, які є продуцентами нафти, Г. Сондерс вказав на радикальну зміну в тактичному підході до розв'язки цієї все ще запальної ситуації на Близькому Сході.

„Тоді коли після війни в 1967 році ми старалися знайти одну загальну розв'язку, — сказав Г. Сондерс — після конфлікту в 1973 році ми перейшли до ступневого розв'язування цієї дуже гострої проблеми, в результаті чого представники арабських держав та Ізраїлю сидять за спільним столом і перетрактують, але не воюють".

У відповідь на низку інших питань, Г. Сандерс вказав на специфічні домовлення, які досягнено за допомогою цієї тактики і які вказують на можливість дальших договорів а з тим і постепенного відпруження.

Греки і турки

Темпераментнішою була дискусія на тему становища ЗСА до проблеми Кіпру і відносин з Туреччиною і Грецією, які з'ясував Вілліям Іґлтон, керівник Бюра Південно-европейських справ, вказуючи на особливо складну ситуацію з уваги на факт, що Туреччина і Греція є союзниками ЗСА в системі Північног-Атлантійського Пакту (НАТО). В. Іґлтон заявив, що хоч і Кіпр не є „стратеґічно важливим пунктом в ґльобальній політиці ЗСА", то в інтересі Америки є якнайшвидше наладнання добрих відносин поміж Туреччиною і Грецією при збереженні „повної територіяльної інтеґральности, суверенности і незалежности Кіпру" та розв'язка проблеми близько 200,000 викорінених і бездомних утікачів. Не менш важливим моментом в цій загостреній ситуації є започаткування переговорів між представниками турецького і грецького населення Кіпру. У відповідь на часто гострі завваги представників грецької етнічної групи в Америці, які не залишили сумніву щодо незадоволення, а то й обурення з приводу такого становища уряду ЗСА, В. Іґлтон вказав на важливість стратеґічного положення і становища Туреччини з уваги на СССР.

Гельсінґська декларація

„Гельсінґська декларація є радше політичною заявою доброї волі, а не зобов'язуючим дороворoм", заявив катеґорично Артур А. Гартман, асистент секретаря для европейських справ, з'ясовуючи основні напрямні політики ЗСА по відношенні до СССР і держав Східньої Европи. „Хоча слово «детант» сьогодні викреслене з нашого політичного словника у світлі заявив президента Форда з 1-го березня, 1976 року, концепція цієї політики відпруження, а особливо вимнання конфронтації, лежить в основі наших відносин із Совєтським Союзом та державами Варшавського пакту", — твердив А. Гартман, підкреслюючи, що навіть найменший конфлікт цих двох „надпотуг" міг би привести до катастрофи ґльобального масштабу. Тому в інтересі ЗСА є шукати доріг порозуміння в тих випадках, де інтереси ЗСА і Совєтського Союзу є навіть мінімально співмірні. Визнаючи існування „глибокого ідеологічного конфлікту" і свідомість нестабільности совєтського режиму, як і його агресивних затій, А. Гартман сказав, що ЗСА мусять зберегти мілітарний примат і змагати до „миру з позиції сили", фраза, якою Уряд старається частинно заступити „неприємливе і фактично незрозуміле для американців поняття детанту". Покращання торговельних відносин є ключевим для встановлення бази співпраці в інших ділянках, твердив речник Державного Департаменту, пригадуючи ще раз, що Гельсінґська декларація може послужити форумом для заторкнення таких справ, як порушення людських прав в СССР, поєднання родин, більш свобідна виміна думок,тощо. У відповідь на питання, А. Гартман виявив добре знання національної проблематики СССР і сучасного руху спротиву в Україні та інших республіках СССР, як рівнож майже катастрофального стану економіки, що вказує на „конечність радикальних змін в системі Совєтського Союзу і наявність її банкрутства". Зате, коли йдеться про змагання поодиноких народів СССР до волі і незалежности, то А. Гартман виявив незадовільне знання історії, коли він заявив, що Державний Департамент стосує інші критерії до балтійських народів та інші до українського чи білоруського, які буцім то „не були незалежними державами". Одначе їхня зростаюча роля і незаперечне право до незалежности є фактором в політиці ЗСА по відношенні до СССР.

Слід відмітити, що під час цілоденної конференції кожний з промовців обмежувався до загальних стверджень, розробляючи поодинокі тези і питання у відповідь на поодинокі запити учасників та підкреслюючи важливість ними висловлених завваг в оцінці і переоцінці постулятів внутрішньої і закордонної політики ЗСА.

Заключне слово М. Куропася

В заключному слові, д-р М. Куропась пригадав ще раз, що його завдання є „бути голосом всіх етнічних груп ЗСА в Білому Домі який ставиться з найбільшою увагою до ваших побажань". Він подав рівнож плян подібних зустрічей поміж представниками поодиноких етнічних груп та членами федерального уряду ще в цьому році.

Склад української делеґації

В склад української делеґації, найчисленнішої серед усіх груп, входили: Йосип Лисогір, інж. Степан Куропась, проф. Тарас Шмаґала, д-р Богдан Футей, проф. д-р Михайло Пап, д-р Володимир Душник, ред. Зенон Снилик, Ярослав Пронько, п-ні Стефанія Вовчок, ред. Іґнат Білинський, інж. Іван Шморгун, адв. Михайло Смайлі, Степан Скубик і ред. Михайло Панасюк. Під час полудневої перерви до них долучився рівнож проф. д-р Лев Добрянський, президент УККА.

Після конференції, у вечірніх годинах, відбулося прийняття в честь д-ра М. Куропася в приміщеннях Капітол Гілл клюбу, що його влаштували спільно Крайова Організація Республіканських Спадщинних Груп і Українська Крайова Республіканська Федерація. На прийняття прибуло близько 200 осіб, в тому багато місцевих українців і активістів Республіканської і Демократичної партій.

Сьогоднішній Львів...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

записані у цвинтарній книзі". „На цвинтарі „оборонців Львова", — пише Черенські, — я не мав змоги побувати, але там був мій співтовариш подорожі, який ствердив, що нема там могил, вони зрівняні з землею, а на цьому місці стирчать якісь варстати і склади старого заліза. Польський характер Личаківського цвинтаря цілковито заникає. Залишились ще деякі назви вулиць, як наприклад, Словацького, Костюшки, Міцкевіча, Матейки, що нагадують колишні часи, хоч усі вони зукраїнізовані. Нема натомість Личакова, Замарстинова і інших дільниць Львова, а коли запитуєш про них у нових мешканців, а зокрема молодих, вони відповідають: „а що це таке"? Існують у Львові також дві польські школи, де викладовою мовою є мова польська, але учителі польського походження вимирають, а їх місце займають українські учителі, які вчать все таки дітей по-польськи. Дітей у польських школах стає чимраз менше, може навіть не з причини винародовлення, а з практичних мотивів. Незнання української і російської мов замикає перед польською молоддю доступ до університетів і всяких інших становищ, а батьки, бажаючи цього уникнути, посилають дітей до українських середніх шкіл".

„Поза тим, розповідає далі автор репортажу, Львів є містом життя, руху і розмаху і цього нікому не вдасться заперечити. В середмісті на кол. площі Леґіонів (тепер Леніна) панує великий рух і пересуваються юрби народу. І це все на людину, яка приїхала до міста по такому довгому часі, робить велике враження". Однак автор уважає, що мешканці сьогоднішнього Львова якісь інші, пригноблені, замкнуті в собі, чи як він висловлюється, „маломістечкові". І вкінці стверджує, що „Львів є голосним містом і рівночасно сумним; багатолюдним, але й монотонним; сірим, як і його щоденне життя".

ЛИЦАР НА БІЛОМУ КОНІ

(Закінчення зі стор. 2-ої).

стві. (Всі ці правила вже не тільки старі, а й старезні, і, звичайно, ми не претендуємо на їх авторство).

Коли старші будуть наполегливо повторювати всі ці правила, та при тому будуть втлумачувати, що обов'язком мужчини є скрізь і завжди охороняти жінок від усього неприємного, злого та небезпечного, то юнаки згодом привчаться триматися з гідністю, привчаться бути уважними до інших і, на радість батькам і собі, їх будуть називати добре вихованими людьми. А коли такий юнак заручиться, то вже не буде великої проблеми навчити його так поводитися, щоб будуча дружина, а пізніше мама дітей його, змогла пережити радість від уважного і коректного відношення, щоб гідна поведінка нареченого зародила непохитну віру в те, що буде на кого спертися йдучи життєвою дорогою, а виявлена ніжність і щира увага, переконає в тому, що лицарі — це не тільки мрія, а що вони існують! І тоді залишиться побажати, щоб син був лицарем і в подружньому житті!

На закінчення звертаємося до вас юнаки — козаки, і до вас, старші козарлюги, доведіть дівчатам — весняючкам і молодицям-горличкам, що в українській спільноті лицарі існують не тільки в мріях дівочих, а що їх можна зустріти на кожному кроці!

ЯК У МОСКВІ „ЛЮБЛЯТЬ" УКРАЇНЦІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої).

своїм повним самостійним життям.

Москва намагається ховати ці вияви в братніх могилах під „парками отдиха", по казаматах КҐБ, по тюрмах, концтаборах, по психіятричних лічницях — проте ці вияви виринають-виповзають знову на поверхню і домагаються свого...

... На грищах і аренах життя йде у всіх ділянках змаг на життя і смерть між затопленою українською нацією і її московсько - большевицькими затоплювачами.

Чужинецький спостерігач бачить мало з цієї борні, бо для нього затоплювачі мають невинне вияснення: мовляв, селяни - „кулаки" - куркулі, тому їх космополітична Москва недолюблює...

Якби так незрячі спостерігачі знали, як виглядає московський „космополітизм". Цим незрячим обсерваторам вигуки: „Шахтьор, дайош серебро!", чи „Динамо - Кієф", дайош золото!" — вияснється, як чисто - спортові амбіції клюбових симпатиків. Але цим чужинецьким звітодавцям нічого не кажеться про те, що в той самий час затоплювачі категорично вимагають від усіх українців останньої, найбільшої данини: Кулак, дайош таланти свої, свої чемпіонські і столичні амбіції! Дайош свою культуру, мову, історію — дайош душу свою!..

... Коли Динамо - Київ повернулося з Західньої Европи із славою переможців, у рідному місті Києві їх зустріли транспаренти в... російській мові: Кієв прівєтствуєт своїх побєдітєлєй!"... А російський чемпіон підношування тягарів — Васілій Алєксєєв, який, у час недуги Жаботинського, вручав золоту медалю всіх ваг на мюнхенській Олімпіяді 1972-го року, нещодавно (як писала „Клівленд Пресс") заявив американському кореспондентові:

Я став важкоатлетом підо впливом історії Росії. Мені не давала спати слава таких русских силачів - героїв, як Добриня, Муромець, Альоша (очевидно, Олексій — прим. О. Г.) Попович і інші...

Ось вам „русскіє ґерої", ось вам „русская історія"!.. При тому, про якесь незнання справ тут мови бути не може, — Васілій Алєксєєв по званню інженер... А тому не питайте його, як то в історію Росії заблукали ці українські герої билин, переказів, та де тоді українська історія... Бо у відповідь почуєте те саме, що 100 літ тому московський цар сказав: Нє било, нєт і бить нє может!..

∴

І так ми, йдучи за асоціяцією гасел, слів і фактів життя дійшли до мети.

... Ми тут збираємося святкувати радісні ювілеї 200-річчя Американської Державности і 100-річчя Українського Поселення в цій країні. Це добра ідея.

Святкуймо, але при тому не забуваймо про понуру річницю ворога: він, — цю свою річницю — соту річницю Емського указу, з тількищо цитованою тезою, мовляв, української мови, а з нею літератури, історії й взагалі української справи „не було, нема й бути не може", — використовує для прискорення темпів нищення українських історичних пам'яток, української мови, літератури і, взагалі, культури — разом із живими корифеями - носіями української відрубности й самобутности.

Це болючі й трагічні факти, проте ми не маємо часу на пасивні Єреміїні плачі. Ми мусимо діяти, мусимо „через поля широкії та через моря глибокії давати відсіч пекельним вражим затіям: якстій відбудовувати те тут, що ворог знищує там!..

Наша війна з ворогом на цьому фронті ведеться вже від багатьох літ. Працею робітників Фонду Катедр Українознавства та щедрими пожертвами восьми тисяч найсвідоміших серед нас на найвпливовішому в Америці в Гардвардському Університеті працюють уфундовані навіки катедри української історії, мови й літератури. Крім того, на кредит працює також Український Науковий Інститут Гарвардського Університету (УНІГУ)... Без будь-яких збіркових кампаній, на сплачення цього життєвонеобхідного Наукового Інституту вже вплинуло спонтанно півмільйона долярів. Накриймо ж і перекриймо в цьому році потрібну решту — півтора мільйона долярів! Докажім, разом із нашими славними київськими спортсменами, що ми знівечимо всі вражеські затії повернути українство в погній займанцям — та що ми горді нащадки своїх гордих предків, з амбіціями й талантами осягати великі й найбільші перемоги В першу чергу ,над тими, які намагаються нас угробити

Про квартальник „Українська книга"

„Українська книга", квартальник бібліографії й книгознавства. Год. редактор — Богдан Романенчук, члени рек. колеґії — Василь Лев і Микола Кравчук.

„Українська книга" це єдине періодичне видання бібліографії й книгознавства поза межами батьківщини. В 1975 р. цей журнал вступив у п'ятий рік своєї появи. Навіть цей порівняльно недовгий ще час його існування, це вже свого роду осяг його видавців і редакторів в обличчі невідрадної дійсности в нашій спільноті у відношенні до української книжки. Помічається байдужість, легковаження й постійне недоцінювання друкованого слова. Чомусь складається так, що про книжку чи журнал дбає лише горстка зацікавлених. Інші купують книжку та передплачають журнал лиш принагідно, між іншим, ставлячи цю свою функцію співтворця нашої культури чи не на останньому місці всіх своїх жить. інтересів. Така настанова нашого суспільства дуже загрозлива для української справи, навіть трагічна. Адже тільки плекання культури й всеціла духова насторожeність може втримати нас на поверхні життя, як націю, що добивається своїх прав. Нація-плебей не може тепер існувати; вона сама себе заперечить без нічиєї співдії. Тому ціллю цієї статті і подібних статтей є активізувати наше зацікавлення українською книжкою й українськими періодичними виданнями. Таку саме ціль має і цей журнал-квартальник бібліографії й книгознавства Товариства Українських Бібліофілів, Т-ва Українських бібліотекарів й Бібліографічної Комісії НТШ. Важливість цього бібліографічного квартальника в тому, що він дає огляд книжок які появляються, подає на своїх сторінках систематизовану бібліографію літературних книжок, що вийшли після Другої світової війни поза батьківщиною до теперішнього часу.

Рецензії дають перегляд книжок і їх оцінку; при тому орієнтують читача в змісті книжок і тим причиняються до їх популяризації. Огляди, рецензії й реєстрація нових видань допомагають тому, щоб видана книжка була помічена читацьким загалом. „Українська Книга" ставить своїм завданням також подавати відомості про українські бібліотеки й збірки україніки в світі та обговорює теми з книгознавства. На сторінках цього квартальника появляються статті на теми українського друкарства та огляд книг раннього періоду української друкованої книги, як напр. стаття „Синопес" з 1674 р. в четвертому числі „Української Книги" за 1974 р. Це об'єктивна оцінка цієї книги XVII ст., що відображує тодішню настанову деяких авторів-істориків, відмінну від нашої сучасної, однак діючу в даній політичній констеляції на крутих історичних шляхах нашої нації. Обговорення таких давніх кних поряд із сучасними ставить нашу політичну думку в певній перспективі; ми краще пізнаємо тоді самих себе, праґматично оцінюючи наше національне буття. Матеріял, друкований в „Українській Книзі", дає притоку до конструктивної критики наших видань, до коректив, які треба б ввести в поновлених виданнях, ставить виклик до критики нашої періодичної преси в цілі її вдосконалення й збагачення, включаючи й саму „Українську Книгу", заохочує до доповнень подаваної бібліографії, закликає до співпраці ширші кола читачів, фахівців і студенство, головно, молодих адептів науки, що в першу черґу повинні бути зацікавлені такого роду журналом.

Отож нехай кілька спостережень послужить заохотою до вислову думок на теми українського книгознавства й до конструктивної співдії нашого читацького загалу та до поширення його рядів.

Н. І. Пазуняк

Анна Чорнодольська в Торонті

Музичні критики Канади однозгідно пишуть про те, що на сценах канадських концертових заль та оперних театрів заблистіла нова зірка, яка швидко підіймається до вершин мистецтва. Це молода україна, сопрано Анна Чорнодольська, батьки якої еміґрували з Галичини до Австрії в часі 2-ої світової війни, де народилася Анна, а потім до Монтреалю в Канаді. Тут Анна скінчила середню освіту, в 1970 музичну консерваторію. Ще студенткою Анна Чорнодольська виграла кілька нагород, між іншими змагання Монтреальської Симфонічної Оркестри в роках 1969 та 1971, а також першу нагороду в змаганнях „СВС Фестиваль Талантів" в 1972 році. І тоді, з рамени Молодих Музикантів Анна Чорнодольська дала 40 концертів у Франції.

У 1971 р. дебютувала в опері „Кармен", в монтреальському Плас Де-Зарт. Відтоді зачалися її виступи по цілій Канаді, від Ванкуверу до Галіфаксу, та друге турне по Франції. Головні ролі в „Богемі" — Пуччіні, „Карміна Бурана" — Орфа, „Ланфан е Ле Сортілеж" — Равеля, операх Моцарта, 9-ій Симфонії Беттовена, творах Генделя та Баха, і багато, багато інших. Виступає з диригентами: Франц Пол-Декер, Зубін Мейта Маріо Бернарді та інші. Слідують самостійні концерти по Канаді, у Вашінґтоні, в Ню Йорку в найславнішій концертовій залі Карнеґі Голл. Тут дістає не тільки заохочуючу критику, як на початківця, але й критику повну похвали та признання. В газеті „Ню Йорк Таймс" писали: „...Анна Чорнодольська співає з великим темпераментом... смаком та інтеліґенцією... Чудова інтонація... прекрасне відчуття ритму... Ми хочемо її чути частіше!...".

СВС замовило у одного з найвидатніших сучасних композиторів Канади, Юрія Фіяли, вокальний твір для Анни Чорнодольської. „5 українських пісень", які вона вперше виконала недавно у Вінніпезі.

Українська публіка знає Анну Чорнодольську з виступів на наших імпрезах. Вона бере участь у житті нашої громади і була активна в Пласті.

Тож не диво, що коли Анна Чорнодольська дала концерт в Торонті 16-го лютого в Сен Лоренс Арт Сентер, то квитки не тільки що випродано, а треба було й доставляти крісла.

Цікава програма цього камерного концерту складалася з 3-ох творів Гайдна, італійською і англійською мовами, 8-х пісень — лідер Брамса, німецькою мовою. По перерві цикл 6-ох пісень — шансон Франсіс Пуланка, французькою мовою, 7 пісень — канзонієр Феррарі італійською мовою, та три пісні — арії Туріні, еспанською мовою. Програма тяжка, контрастуюча, вибаглива. З 3-ох творів Гайдна найкраще вийшла арія „Ваданжіо Сіньоріна", в якій голос Чорнодольської звучав легко, гнучко, кришталево-ясно і чисто, крім малого клопоту при кінці. Пісні Брамса були повні настрою та відчуття змісту, головно „Нахтіґаллен швінґен" та „О'Лібліхе ванґен". Група французьких пісень Пуланка була виконана стилево, зі смаком, з найкращими двома „Іл вол" та Флер". У коротеньких інтимних мініятюрах Феррачі Чорнодольська вміло міняла настрої та давала кожному творові індивідуальність. Найкраще вийшла ніжна молитва „Преґієра", та повна любові і нерішучости „Діммі Белліно". Зовсім інші характером три еспанські пісні-арії Туріні, повні напруги, любові, драматизму, показали голос Чорнодольської в іншому світлі.

Після невгасаючих оплесків співачка проспівала додаток „Дивлюсь я на небо" Заремби, українською мовою, пояснюючи текст публіці. Коли ж не випускали її далі зі сцени, то заспівала арію Пуччіні „Каро бамбіно міо". Обидва твори були повні чуття та поезії.

Співачка і акомпаньятор Джан Нюмарк зовсім здобули концертом публіку. Торонтонські музичні критики помістили прихильні рецензії про виступ Чорнодольської в місцевій англомовній пресі, зазначуючи, що при дальшій наполегливій праці Чорнодольська зможе досягнути великі успіхи.

Радіємо, що незадовго знову почуємо в Торонті Анну Чорнодольську. Цим разом з Торонтонською Симфонічною Оркестрою. Це буде 1 і 2-го травня, коли співачка буде співати арії з опер Моцарта.

Оксана Бризун-Соколик

В поклоні героям Крут

Команда та почесні гості на святі Крут в Чікаґо

Чікаґо (О. П.) — З рамени Конференції Молоді при Філії УККА, в неділю 8-го лютого ц. р., в Чікаґо відбувся Апель молоді в пам'ять героям Крут. Святочний Апель розпочався Панахидою в авдиторії школи св. Миколая, з участю Владики Ярослава Ґабра та катедрального хору „Славута" під керівництвом проф. Ю. Яримовича.

Збірку організованої молоді ОДУМ-у, Пласту та СУМА провів бунчужний свята, одумівець Володимир Коновал. Він передав звіт комендантові свята Ю. Ґорчинському (Пласт), який звітував голові Конференції Молоді при Філії УККА в Чікаґо, д-рові Іванові Лисейкові (Пласт). Після денного наказу, що його прочитала сумівка Ліда Нікорович - писар, оркестра СУМА відіграла український та американський гимни.

Пластунка Андріяна Пілецька прочитала реферат про 300 молодих студентів, що віддали своє життя в обороні батьківщини. Всі учасники свята проспівали „Зірвалася хуртовина", гурток бандуристів ОДУМ-у відіграв кілька бойових мелодій, а група пластунів виступила зі спільною деклямацією. Наприкінці всі проспівали „Боже великий".

Українська молодь, що вже родилася поза межами України, гідно вшанувала своїх ровесників — молодих герої, що віддали життя в обороні своєї батьківщини 29-го січня 1918 року. Сьогодні, дивлячись на цю організовану молодь: ОДУМ-у, Пласту та СУМА, не в одного старшого учасника свята напевно пролетіла думка, що справді „ще не вмерла Україна".

СПОРТ

ВІСТКИ УСВТ „Ч. СІЧ"

„Чорноморська Січ" — Македонський СК 2:2

Петерзон 7-го лютого — В звітових змаганнях сімкового турніру Ню Джерзі, що продовжується в залі Армори в Петерзоні, сімка „Ч. Січі" здобула свій 3-ій в цій серії - реміс, цим разом з швидкими і завзятими македонцями, першунами Італійсько - Американської Футбольної Ліґи Ню Джерзі — 2:2. Ґолі для „Ч. Січі" здобули: М. Фарміґа і Сантіяґо. Після тієї зустрічі „Ч. Січ" займає, на усіх 10 клюбів, 8-ме місце.

Січ" Склад „Ч. Січі" в цій грі: Шуц, Ю. Бакун, І. Паливода, Д. Паливода, Б. Бакун, Сантіяґо, Даніґен, Фарміґа, Ілич.

„Чорноморська Січ" (Мол. Юнаки) — Сідар Ґров СК (М. Юн.) 4:1

Савт Орендж 7-го лютого — Молодші юнаки „Ч. Січі", що беруть участь в 10-ти тижневому турнірі в закритій залі середньої школи Савт Орендж, здобули свою 5-ту перемогу із значно слабшим клюбом який є Сідар Ґров „А.". Переможні ґолі для „Ч. Січі" стрілили: Донаґю 3. і Зелик. Склад „Ч. Січі": Чех, Данилюк, Калинович, Донаґю, А. Бакун, Свинтух, Бирнс.

Після тієї перемоги молодші юнаки „Ч. Січі", в показнику табелі турніру займають 2-ге місце.

„Чорноморська Січ" (Новаки) — Мейплвуд СК (Новаки) 4:0

Наймолодші „Січовики" здобули високу перемогу із своїми однолітками з Мейплвуду в своєму турнірі, в якому після 6-ти гор на усіх 6-ть клюбів, займають 4-те місце. Переможні ґолі в цій зустрічі здобули: М. Петрух 2, Васьків і Ситник.

Склад новацької дружини в цій грі був: О. Пенцак, А. Пенцак, Р. Петрух, М. Петрух, Презимірський, Стефуришин, П. Ситник, Васьків, П. Братах, Ґбур, Ніщот і В. Ковар.

ВІДБИВАНКА

„Чорноморська Січ" — Лівінґстон „А" В. К. 1:3 сетів.

Лівінґстон 3-го лютого — В своїх черговиx ліґових змаганнях на виїзді в Лівінґстоні жіноча дружина „Ч. Січі" в склад старших юначок, зазнала поразки з місцевим відбиванковим клюбом 1:3 сетів. Склад „Ч. Січі" в цій грі: Д. Ольшанівська, А. Терлецька, Д. Твардовська, Л. Бойко, Х. Бойко, М. Турянська, М. Голіната, Д. Семенюк.

О. Твардовський

Нова Управа Дивізійників у Філядельфії

Філядельфія, Па. (О. Лий) — Тут, в неділю, 22-го лютого ц. р. відбулися 24-ті Загальні Збори Станиці Братства кол. вояків 1-ої Української Дивізії УНА, на яких обрано нову Управу Станиці на 1976 р. під проводом мґра Богдана Артимишина, як голови.

Проводив Зборами інж. Іван Скіра, а секретарював мґр Богдан Артимишин. Про пророблену працю Станиці у 1975 р. звітували: голова інж. Михайло Ліщинський, секретар д-р Ярослав Качай, скарбник Володимир Сімків, імпрезовий реф. Володимир Матієвич, та деякі доповнення, головно про пресову працю подав мґр Олександер Луцький.

У звітовому часі Станиця Дивізійників у Філядельфії, яка об'єднує 83 членів, провела значну працю так по лінії внутрішньо-комбатантській як і загально громадській. Дуже активну участь брала Станиця у відзначенні 25-річчя прослави сл. пам. Головного Командира УПА ген. хор. Роман Шухевича-Чупринки, відзначила величаво річницю боїв під Бродами разом із Станицею у Лігайтоні, де Панахиду за поляглих вояків під Бродами відслужив Владика Василь Лостен в асисті 8-ох священиків, взяла активну участь у Маніфестації Української Солідарности, що її влаштував Комітет Оборони В. Мороза, як також, перша й єдина на терені ЗСА філядельфійська Станиця відзначила величаво й на широку скалю 30-річчя створення Української Національної Армії з участю її головнокомандувача ген. штабу генполк. Павла Шандрука з дружиною та спогадами дес. Лева Федорука із полону та 28-річного заслання на Сибірі. Із розривкових імпрез влаштовано „Печення бараболі" та „Дивізійну Маланку". Члени Станиці беруть активну участь в працях Громадського Комітету 200-річчя ЗСА і 100-річчя Українського Поселення. Станиця співпрацює тісно із Крайовою та Головною Управою Братства, в Управах яких є багато членів філядельфійської Станиці. Дуже успішно переведено збірки на різні комбатантські цілі, а окрім того Станиця пожертвувала на різні суспільні цілі суму 400 дол.

Після дискусії й уділення абсолюторії уступаючій Управі, Збори вибрали нову Управу на 1976 р.: мґр Богдан Артимишин — голова, Володимир Зуляк — заст. голови, Ярослав Лучанко — секретар, Володимир Сімків — скарбник, Володимир Матієвич — імпрез. реф., мґр Олександер Луцький — пресовий реф., прапороносці: Евген Шкільник, Олександер Коновал, Михайло Попик і Дмитро Шевчук. До Контрольної комісії ввійшли: інж. Михайло Ліщинський, інж. Іван Скіра і д-р Ярослав Качай.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 14-го БЕРЕЗНЯ 1976 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 76 Відд., о год. 1-ій по пол. в школі св. І. Хрестителя при Айві вул. і Сенфорд Авеню. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. Управа на 1976 р.: Вол. Боярський, предс., Т. Клебан, касир, Юлія Демчук, секр. 375-7850.

НЕДІЛЯ, 21-го БЕРЕЗНЯ 1976 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні загальні збори членів 204-го Відд. УНС в залі ОУА Самопоміч, 98 Друга Аве. (між 6-7 вул). о год. 3:30 по пол. На порядку: звіт урядників, К. Комісії, вибір управи на 1976 р. та організаційні справи. — Управа.

ТАРЗАН, Ч. 7444. Егоїстична жрекиня

Якщо ти прийшов так здалека, щоб попередити мене про неминучу небезпеку, то твої почування до мене мусять бути такі самі, як мої до тебе, Тарзане!

Мої мотиви, Ля, не є вповні альтруїстичні!

Ці лихі люди примусили мою жінку вести їх сюди, погрожуючи, що вб'ють її, якщо вона відмовиться!

Ага!... А я думала, що ти цікавився моєю долею!

Хай вони вб'ють її! Тоді я матиму тебе для себе!